

Склярова Р.В.

студентка 5 курсу 1 групи

Інституту підготовки кадрів для органів юстиції
України

Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

КІБЕРПОЛІЦІЯ ЯК ЗАСІБ БОРТЬБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ

Ключові слова: кіберзлочинність, кіберполіція, кіберпростір, інформаційна безпека, Інтернет.

Keywords: cybercrime, cyberpolice, cyberspace, information security, the Internet.

Анотація: Проаналізовано сучасний стан боротьби з кіберзлочинністю в Україні, результативність та ефективність функціонування кіберполіції.

Abstract: The present state of the fight against cybercrime in Ukraine, effectiveness and

efficiency of functioning of cyberpolice are analyzed.

Останнім часом більшість країн світу прагне розвиватися на шляху до повної інформатизації суспільства. І Україна не виняток. Кожного дня з'являються нові винаходи, нові відкриття, активно розвиваються нові інформаційні технології. І вже зараз кожен з нас просто не може уявити свого життя без вільного доступу до Інтернету, без смартфона, планшета, комп'ютера, ноутбука, іншого девайсу. Потреба у таких пристроях неспинно зростає, адже інформатизація поглинає в себе усі сфери життєдіяльності. Розвиток науки у галузі комп'ютерних технологій знаходиться дійсно на гідному рівні на відміну від рівня розвитку законодавства. Адже у правовому аспекті дана сфера діяльності є ще мало звіданою і нормативно-правова база, яка сьогодні регулює такі питання, потребує глобального реформування та вдосконалення. З розвитком науки свого поширення набувають злочини у кіберпросторі, які сьогодні є однією з найдинамічніших груп суспільно небезпечних посягань [1]. Останнім часом рівень кіберзлочинності швидко зростає в Україні. Варто наголосити, що визначення поняття «кіберзлочин» законодавчо не закріплено. Однак відповідно до Конвенції про кіберзлочинність від 23.11.2001, яку Україна ратифікувала у 2005 році, такі злочини поділяються на: правопорушення проти конфіденційності, цілісності та доступності комп'ютерних даних і систем; пов'язані зі змістом; пов'язані з комп'ютерами; пов'язані з порушенням авторських і суміжних прав. Такі злочини дійсно є вже повсякденними явищами в Україні [3].

Досить важливим кроком на шляху до запобігання, протидії та припинення кіберзлочинності є поява кіберполіції, яка вперше з'явилася у США, а потім вже поширилася світом: Швеція, Естонія, Словаччина, Чехія, Німеччина, Франція, Литва та інші. В Україні кіберполіція, як засіб боротьби із кіберзлочинністю, з'явилася 05.10.2015. Вона входить до складу одного із структурних підрозділів кіберполіції – до кримінальної поліції [2].

Уряд України разом зі створенням кіберполіції прагнув знизити рівень кіберзлочинності, розробити способи виявлення злочинців у кіберпросторі, протидіяти комп'ютерним злочинам та сприяти механізмам їх припинення. Однак протягом двох років свого існування, на першому місці за своїм розвитком була саме наука, очікувані від кіберполіції результати, на сьогодні недосягнуті. Але, незважаючи на це, кіберполіція все ж не стоїть на місці і, дійсно розвивається, в силу своїх можливостей, намагаючись довести перш за все громадянам ефективність свого існування. З цією метою уповноважені особи кіберполіції регулярно висвітлюють свої здобутки і досягнення на офіційному сайті, а також у соціальних мережах, доступ до яких є вільним і кожен може ознайомитись із ними [2].

Так, в жовтні 2015 року працівниками відділу протидії кіберзлочинам у Львівській області задокументовано злочинну діяльність 24-річного мешканця м. Львова, який, розміщуючи оголошення про продаж неіснуючого взуття на сайті «OLX» та в соціальній мережі «ВКонтакте», незаконно отримував грошові кошти громадян, які вони перераховували йому в якості передоплати.

З метою припинення тяжких злочинів, працівниками кіберполіції, у період часу з 10 по 16 січня 2016 року проведено комплекс слідчих (розшукових) заходів у ході санкціонованих обшуків викрито 6 осіб, причетних до розповсюдження дитячої порнографії у системі Інтернет та вилучено більше 20 одиниць комп'ютерної техніки, яка використовувалася для вчинення злочину.

У лютому 2016 року кіберполіцейськими Івано-Франківської області викрито мешканця Тернополя, який отримав незаконний доступ до облікових записів поштового сервісу Gmail, що призвело до втрати доступу до них, а також подальшого розповсюдження інформації з обмеженим доступом від імені користувача на персональних сторінках в соціальних мережах та на сайтах знайомств. У зловмисника виявлено та вилучено ноутбук та сім-картки, за допомогою яких здійснено втручання в облікові записи.

У березні 2016 року працівники Департаменту кіберполіції Національної поліції України викрили та припинили діяльність «онлайн» порностудії, в якій українські дівчата за грошову винагороду (25 доларів США за хвилину «спілкування») виконували будь-які сексуальні забаганки іноземних клієнтів.

Також у травні 2016 року працівниками Департаменту кіберполіції Національної поліції України спільно з працівниками Карпатського управління кіберполіції та Дарницького УП ГУНП у місті Києві в рамках проведення міжрегіональної операції, знешкоджено злочинне угруповання, яке спеціалізувалось на таємному проникненні до сервісної частини банкоматів, проведення подальшого ураження шкідливим програмним кодом операційної системи АТМ-терміналу, що призводило до несанкціонованої видачі коштів з касет сховища, чим нанесли українським

банківським установам збитки у розмірі понад 5 мільйонів гривень.

Співробітниками Причорноморського Управління кіберполіції Департаменту кіберполіції спільно з прокуратурою Приморського району міста Одеси встановлено членів злочинної групи, що організували на території Одеської області порностудію та розповсюджували порно продукцію через мережу Інтернет.

Працівниками відділу протидії кіберзлочинам в Харківській області викрито та задокументовано групу осіб, які встановлювали металеві накладки з клейкою стрічкою на внутрішній бік шатеру банкоматів, що давало змогу заволодіння грошовими коштами громадян під час проведення операцій в банкоматі по зняттю коштів з банківських карткових рахунків.

У травні 2017 року прокуратура міста Києва направила до суду обвинувальний акт відносно п'яти осіб, які у складі організованої групи упродовж 2015-2016 років викрали гроші з банкоматів. Поліцейські встановили: протягом року зловмисники заволоділи близько 2,5 мільйонами гривень. Діяли зазвичай у нічний час. Географія їх діяльності сягала шести міст України – Києва, Львова, Павлограда, Житомира, Трускавця та Луцька.

Отже, кіберзлочинність – це масштабне комп'ютерне явище, яке оволоділо світом у XXI столітті, яке з кожним днем розвивається і поширюється у суспільстві, на кожен сферу людської життєдіяльності. І, незважаючи на чисельність заходів протидії кіберзлочинності, вона продовжує існувати в суспільстві. Тільки постійне і стабільне вдосконалення законодавчого регулювання, зокрема, в діяльності кіберполіції, сприятиме збереженню, принаймні існуючого балансу, що в перспективі зможе збільшити роль кіберполіції як засобу протидії кіберзлочинності.

Список використаних джерел:

1. Міжнародні стандарти з кібербезпеки та їх застосування в Україні: матеріали «круглого столу»; (м. Харків, 19 квіт. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. кримінології та кримінал.-виконав. права ; редкол. А. П. Гетьман [та ін.] . - Харків : Право, 2016. - 88 с.

2. Таволжанський О. В. Кримінологічні аспекти кіберзлочинності у сучасних умовах / О. В. Таволжанський // Журнал східноєвропейського права. – 2016. – № 31. – С. 80-86. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2016/09/tavolzhanskyi_31.pdf.

3. Русецький А.А. Теоретико-правовий аналіз понять «кіберзлочин» і «кіберзлочинність»/ А.А. Русецький, Д.А. Куцолабвський // Право і Безпека: наук. журн. – 2017. - № 1.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017

Наукове видання

ЗЛОЧИННІСТЬ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 1 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 11.12.2017.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 42,12. Ум. друк. арк. 24,41. Вид. № 1778.
Тираж 120 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Україна, 61002, Харків, вул. Чернишевська, 80а
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Почернін
Тел. (057) 717-28-80